

Poznań 12.09. 2023

prof. dr hab. Piotr Tetlak
Uniwersytet Artystyczny im. Magdaleny Abakanowicz w Poznaniu
Wydział Architektury Wnętrz i Scenografii

Rada ds. Stopni
Akademii Sztuk Pięknych
im. Jana Matejki w Krakowie

Recenzja dorobku twórczego i dzieła artystycznego Pana mgr. Łukasza Błażejewskiego, sporządzona w związku z przewodem doktorskim, wszczętym przez Wydział Malarstwa, Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie. W piśmie z dnia 11.04.2023 roku otrzymałem informacje, z prośbą gdzie zostałem zaproszony do składu Komisji w przewodzie doktorskim do funkcji recenzenta doktoratu wszczętym w dziedzinie sztuk plastycznych, w dyscyplinie — sztuk pięknych, do oceny pracy pana mgr Łukasz Błażejewskiego. W związku z przydzieleniem funkcji otrzymałem komplet dokumentacji w formie elektronicznej i papierowej, stanowiących podstawę do sporządzenia recenzji w bieżącym przewodzie doktorskim.

- - prośba o wykonanie recenzji
- - uchwałę Rady ds. Stopni ASP im. J. Matejki w Krakowie
- - opinia promotora
- - streszczenie: tytuł i koncepcja pracy
- - praca doktorska w oprawie intrologatorskiej
- - dokumentacja pracy doktorskiej
- - portfolio dorobku artystycznego
- - opinia promotora docx
- - dokumentacja pracy doktorskiej pdf
- - pracę doktorską zawierającą analizę dzieła artystycznego w pdf
- - dokumentacja/nagranie spektaklu video
- - portfolio dorobku artystycznego pdf

Wstęp i ocena dorobku artystycznego i projektowego:

Analizując dorobek pana Łukasza Błażejewskiego, z ciekawością weryfikowałem jego pasję zaspokojenia głodu eksplorowania pola teatralnego w zakresie współczesnych środków przekazu, jakim jest świat scenografii. W tym przypadku także życiorys artystyczny autora pokrywa się z postawionymi celami, stanowi mocne podwaliny do poszukiwań w tym środowisku.

Łukasz Błażejewski, scenograf, kostiumograf, performer, malarz. Ukończył Wydział Architektury Wnętrz i Wzornictwa na Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu, studia doktoranckie na kierunku Scenografia na Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie oraz studium podyplomowe Creative Coding na Uniwersytecie SWPS w Warszawie.

Jest autorem i współautorem, jak i realizatorem licznych opraw scenograficznych do przedstawień, a także projektów artystycznych. Współzałożyciel Teatru Nowego Proxima w Krakowie, gdzie pełni funkcję Dyrektora Kreatywnego. Od lat działa jako performer pod pseudonimem Prince Negatif.

Pan Łukasz przed rozpoczęciem doktoratu tworzył scenografię do wielu wydarzeń artystycznych dla instytucji teatralnych w Polsce jak: Teatr im. Wojciecha Bogusławskiego w Kaliszu, Teatr Nowy Proxima w Krakowie, Teatr Fredry w Gnieźnie, Teatr Bagatela w Krakowie, Teatr Zagłębia w Sosnowcu, Teatr Nowy im. Kazimierza Dejmka w Łodzi, Teatr Wybrzeże w Gdańsku, Teatr Polski im. Hieronima Konieczki w Bydgoszczy, Teatr Kamienica, Polski Teatr Tańca w Poznaniu, Teatr STUDIO w Warszawie, Nowy Teatr im. Witkacego w Słupsku, Teatr im. Ludwika Solskiego w Tarnowie, Teatr Nowy w Zabrzu, Teatr Ludowy w Krakowie, Teatr Nowy w Krakowie, Teatr Śląski im. Stanisława Wyspiańskiego w Katowicach, Wrocławski Teatr Współczesny, Teatr im. Stefana Żeromskiego w Kielcach, Narodowy Stary Teatr w Krakowie, Teatr Ateneum im. Stefana Jaracza w Warszawie.

W swej karierze projektanta zajmował się scenografią wystawienniczą w muzeach i galeriach, ma na swoim koncie performance i happeningi, wystawy indywidualne i zbiorowe. Swoją wiedzę z dziedziny sztuk projektowych i plastycznych wykorzystał i rozwinął w licznych zrealizowanych projektach. Był stypendystą:

- Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu „Kultura w sieci”, 2020
- Stypendium rządu francuskiego w École Nationale Supérieure des Beaux-Arts w Paryżu, 2009
- Stypendium Prezydenta Miasta Kielce, 2008
- Stypendium w ramach programu Socrates w Institut d'Arts Visuels w Orleanie, 2004–2005
- Stypendium Urzędu Miasta we Wrocławiu, 2004
- Stypendium Prezydenta Miasta Głogowa, 2001–2005

Zdobył nagrodę w konkursie za scenografię i kostiumy w spektaklu „Ślub” w reżyserii Radosława Rychcika, Teatr Zagłębia w Sosnowcu, w ramach XIV Międzynarodowym Festiwalu Gombrowiczowskim w Radomiu, 2020.

To niektóre z osiągnięć, którymi wykazuje się pan Łukasz, które stanowią o jego doświadczeniu praktycznym oraz odbiorze i uznaniu jego twórczości.

Uważam, że dorobek po uzyskaniu tytułu magistra świadczy o zdobyciu wszechstronnego doświadczenia i stworzeniu stylu, w którym objawiają się liczne twórcze inspiracje artysty. Doświadczenia w pracy z przestrzenią, obiektem i światłem znakomicie wykorzystał w projektowaniu w szeroko rozumianej przestrzeni teatru. Praca artystyczna przenika się i łączy z mocnym zaangażowaniem doktoranta. Wypracował także ciekawe spojrzenie na pracę twórczą, otwarte na eksplorację w sztuce teatru i performance, w którym postrzega przestrzeń jako adekwatną do wystawianego dzieła i zbudowaną do wyrażania w sposób klarowny pola gry w szerokim ujęciu.

Ocena Pracy doktorskiej :

NATURA RZECZYWISTA KONTRA RZECZYWISTOŚĆ PLASTYKI TEATRALNEJ W OPARCIU O „SKIZ” GABRIELI ZAPOLSKIEJ W REŻYSERII MARII SPISS.

Spektakl powstał w Teatrze Ateneum w Warszawie.

Premiera: 24 stycznia 2010 r.

Praca doktoranta poszukuje zasadności „korzystania” z natury na deskach teatru. Pan Łukasz dokonuje tego dzięki wykorzystaniu środków sobie bliskich w teatrze. Przeprowadza analizę na podstawie ugruntowanej i sprawdzonej na podstawie autopsji pracy z 2010 roku. Na podstawie przedstawionych materiałów jesteśmy świadkami rozgrywającego się dialogu, gdzie na polu gry utożsamia nas z własną wizją przestrzeni, dzięki temu wpływa na odbiór przedstawionej reżyserskiej interpretacji. Pojawia się jednak znak zapytania, jak dalece jest ona adekwatna do budowania dramaturgii i scen w teatrze. Owszem jest. Ponieważ działanie na styku instalacji, scenografii i technologii, którą jestem absolutnie przekonany, trzeba umiejętnie dysponować. Istotne jest dotarcie do odbiorcy techniką sceniczną, dobrze zastosowane światło uzasadnia zastosowanie danej materii, która w zasadzie w prowadzi sens narracji w dużej mierze na oczach widzów. Jest w tym element progresu, który cały czas w teatrze jest potrzebny. W pracy pana Łukasza Błażejewskiego możemy się przekonać, jak adekwatna technologia dobrze sprawdza się w tym badaniu w odniesieniu do jego własnego dzieła.

Autor w swej pracy przeprowadza nas na wstępie przez historię i ewolucje pierwotnie narodzin dekoracji (autor pierwszego tła — domniemany Agatarchos - scenograf i malarz), aż po rozwój scenografii. Następnie pojawia się interesujący go temat i krótko wyjaśnia, czym jest jego spojrzenie na ekspresie natury w teatrze. Przedstawia zamiary przeprowadzenia pracy. Przypomina, na potrzeby projektu, historię teatru i to, jak wpłynęła ona na kształtowanie się nowych przestrzeni teatralnych. Przybliża nam ich twórców i ważne postacie reformatorów; Edward Gordon Craig, Adolphe Appia, Felice Ross. Relacjonuje projekty, które powstały na ich fali, aby w końcu scharakteryzować swój cel.

Atutów wybranego tematu jest wiele: to, że łączy historię ze współczesnością, zawiera aspekt artystyczny i badawczy; odwołuje się do przykładów w historii, teorii i realizacji, które wpływają na współczesną formę teatru i wreszcie – są pretekstem, by zweryfikować swoją własną teorię z praktyką z uwzględnieniem techniki światła.

Wybór „natury” używanej w scenografii do tworzenia rzeczywistości przynosi refleksję o tym, czy miniony czas nie jest również w pewnym stopniu przez nas wymyślony – gdy wiedzę o nim opieramy na dokumentach i opisach. Przedstawia możliwości i ograniczenia, jakie stworzona przestrzeń generuje na wielu polach: scenografii, kostiumu, wyboru tekstu, percepcji widza.

Autor przedstawia przekrój idei projektu, jego realizacji, sprzeczności wokół ewolucji samego tworzenia spektaklu, wewnętrzne przekształcenia, niejednorodność, przydatność i faktyczność. Przedstawiona analiza ma znaczenie poznawcze dla odbiorcy i tworzy grunt pod pracę badawczą samego autora. W swojej pracy sam na sobie bada przestrzeń teatru, przekonująco uzasadnia wybór tego dzieła. Na potrzeby pracy, wybrany wzór tła ścian pozwala przedstawić możliwości danej sceny i wnosi dodatkową wartość. Scenografia służy tekstowi, nie będąc jego ilustracją. Sam autor odnosi się również do jednego z najważniejszych elementów teatru – światła, które nie miało imitować życia, lecz być wewnętrzną cechą teatru. Po przeanalizowaniu i praktycznym zbadaniu przestrzeni autor opisuje ograniczenia, jakie mógłby się sprawdzić w jej warunkach. Scena w komitywie ze światłem ma służyć demokratyzacji sztuki, zespoleniu sceny z widownią poprzez naturalność.

Pan Łukasz przedstawia nam wybór, pomiędzy tym, co naturalne a tym, co aspiruje do miana bycia naturą. Niewątpliwie daje nam szerokie pole eksploracji, ukazując możliwości planów, gdzie za pomocą światła i substytutów natury tworzy bryły i konstrukcje wnętrza i zewnątrz, żeby sprawdzić, jaki będzie ich odbiór z perspektywy człowieka.

Przystępowałem do oglądania materiałów, z głodem, w jaki sposób autor wypowie się za pomocą efektów, często nieadekwatnie, nadmiernie stosowanych we współczesnym teatrze. Oprawa przestrzenna w realizacji skłania do odpowiedniego dysponowania medium asymetrycznych ścian. Autor opisuje kształt, wielkość, formę obiektu, w którym mogliśmy się znaleźć, sposób wykorzystania ich na scenie w zasadzie precyzyjnie określa efekt wizualny, jaki uzyskał i jaki może być odbiór przez nas. Wskazuje na fakt, że wobec zmienionej perspektywy odkrywamy zalety natury teatru i realiów z nim związanych.

Autor umieścił sceny na palecie trawiastego obrazu, gdzie na przestrzeni pola, scenograf i kostiumograf w jednej osobie stworzył możliwość zaistnienia różnych światów, które umiejętnie, w sposób zdynamizowany postawił, aby zobrazować dane założenie. W pracach, gdzie autor dość mocno działa środkami naturalnymi i magią światła, jest miejsce na odpowiednią pracę obrazami.

Obrazy składają się z powłok, w których funkcjonuje estetycznie cała historia obserwowanej opowieści, która funkcjonuje w charakterystycznej ramie przekazu wizualnego. Ona to nakreśliła własny styl wypowiedzi autora, zdobywany na polu jego własnych doświadczeń. Użyte przez niego media podkreśliły formę całego układu i uzasadnienie tej właśnie prezentacji.

Jest to bardzo istotne w świecie współczesnym i znajduje odzwierciedlenie w nurcie teatru, który ma za zadanie eksplorację, łamanie stereotypów, zadawanie pytań o przestrzeń i misję względem widza. Ciekawym zabiegiem wydaje się wprowadzenie dużego w swym kontraście obiektu — łabędziej głowy, elementów garderoby i obiektów, które włączone w scenografię tracą swoje pierwotne przeznaczenie, stają się przeróżnymi obiektami interpretacji scenograficznych. Po czym aktorzy, na naszych oczach używają ich zgodnie z przeznaczeniem. Przeskalowana łabędzia szyja zaskakuje, surrealistycznym zestawieniem, jesteśmy w teatrze, tu wszystko jest możliwe.

Pan Łukasz zbadał zrealizowaną przestrzeń na dwa sposoby. Po pierwsze umieścił obiekty, które spełniały założenia. Po drugie stworzył własne założenia wykorzystujące atuty tej sceny. Uwzględniając rozwiązania, zaproponował, optymalne wykorzystanie tej przestrzeni. Wziął pod uwagę kształt architektury sceny, odległości, możliwości percepcyjne widza. Tak, to bardzo współczesne, koncyliacyjne myślenie o projektowaniu: liczenie się z warunkami rzeczywistości, poznanie ich i wykorzystanie ich na rzecz swojej wyobraźni, a w przypadku artysty, potrzeb innych ludzi; poznanie kontekstu i twórcze odniesienie się do niego, adekwatne użycie natury i techniki światła, jest w duchu demokratyzacji sztuki. Co podkreśla trafna opinia pani promotor: „Obraz świata stworzony na scenie przez doktoranta jest specyficzną formą dialogu z ideą natury i jej miejscem w teatrze. W scenografii pojawiały się cytaty z rzeczywistości i historii sztuki, elementy udające naturalne obiekty, wszystko to mocno przetworzone i przerysowane tworzy świat wyrazisty plastycznie, ciekawy wizualnie, a przy tym nasycony wieloznacznością. Zastosowane elementy dekonstruktywistyczne podkreślają dwoistość rzeczywistości scenicznej”.

Konkluzja:

Przedstawione w przewodzie doktorskim zrealizowane dzieło artystyczne stanowi ciekawe rozwiązanie problemu przekazu artystycznego, spełnia stawiane wymagania o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki.

Praca pana Łukasza jest dialogiem scenograficznym z tekstem dramatycznym. Obrazuje umiejętność współpracy w zakresie popedeutyki reżyserii i analizy tekstu dramatycznego, gdzie jego własna autorska wypowiedź, ma wpływ na inscenizację spektaklu, dzięki jakim narzędziom niosą współczesne środki wyrazu w zakresie teatru.

Sposób myślenia prezentowany przez pana Łukasza podkreśla także wpływ i znaczenie pracy scenografa na formę spektaklu. Sztuka projektowania przekracza w nim granice sztuk wizualnych, staje się nierozdzielalnym elementem spektaklu. Efekty sceniczne są zespolone z pracą aktorów i obrazem. Jako scenograf konwencjonalnej przestrzeni zjawiska teatralnego daje sobie jako twórca szerokie możliwości do budowania konstrukcji i tworzenia obrazu scenicznego.

Za sprawą użytych obiektów i światła, z niewielkiej sceny odsyła widza do twórczości Gabrieli Zapolskiej. Sprawia, że ograniczona przecież przestrzeń wydaje się niezbadana. Buduje przestrzeń, wyrażając ją niezbędnym językiem wizualnym, świadomie i odpowiedzialnie dba o kształt kostiumów, przedmiotów i rekwizytów. Obrazuje umiejętność współpracy w zakresie rozważań autorskich i przestrzennych w kontekście analizy postawionych pytań, a tym, co możemy zyskać, kiedy pokusimy się o odpowiedź w dobie natłoku kosmicznych technologii. Dzięki tym sprawdzonym narzędziom scenicznym autor nadaje ciekawy wymiar przestrzenny dla działań teatralnych.

Biorąc pod uwagę całokształt działalności scenograficznej i liczne realizacje o wysokim poziomie artystycznym, popieram wniosek o przyznanie panu mgr Łukaszowi Błażejewskiemu tytułu doktora w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki.

Z wyrazami szacunku
prof. dr hab. Piotr Tetlak